

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindmap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmés-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Báró Bánffy és gróf Kálnoky.

Budapest, április 9.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt Ő felsége újból kintuntette legmagasabb kiváló bizalmának bizonyítékai. Konstatálhatjuk tehát, hogy a korona intencziói és báró Bánffy Dezső miniszterelnök politikája közt a legteljesebb, és a magyar állam hatalmi befolyására legkedvezőbb elvi egyetértés uralkodik. Ez az egyetértés, Ő felsége atyai intencziói és a szabadelvű magyar kormány politikája közt, békeszerző irányban érvényre jut a magyar parlament két házának munka programjára vonatkozólag is. Báró Bánffy miniszterelnök ama javaslatát, hogy a vallás szabad gyakorlatáról és az izraelita vallás reczepeziójáról szóló törvényjavaslatokat, amint azok a képviselőház újból elfogadta, alkotmányos tárgyalás és hozzájárulás végett haladéktalanul visszaküldik a főrendiházhoz, — a korona elfogadta.

Az a tény, hogy a korona ellentéteket kiegyenlítő szuvelén királyi állambölcsességének tökéletesen megfelel az, hogy a magyar parlament két háza és a szabadelvű Bánffy miniszterium közt az elintézetlen egyházpolitikai reformkérdésekben harmonikus egyetértés állitassék helyre, — döntő módon hozzá fog járulni, hogy midőn a főrendiház legközelebb ismét szavazni fog eme halasztatlan két reformtörvény felett, a szabadelvű és reformbarát főrendek tekintélyes többséggel fognak véget vetni a főrendiház eddigi ellenkezésének. Ez annyival bizonyosabb, minthogy a főrendek egy részének ez az obstrukciószerű ellenkezése nemcsak a magyar nemzet reformbarát akaratának szegül ellen, hanem Magyarország apostoli királya valóban keresztényi békeszerető, atyai szándékainak is.

A magyar állam hatalmi befolyására a külföldön szintén igen nagy mértékben fontos és örvendetes, hogy báró Bánffy miniszterelnök és gróf Kálnoky külügyminiszter utolsó értekezlete után az igazságnak megfelelően szintén konstatalni lehet a legbarátságosabb és legbizalmasabb egyetértés létezését e két államférfi közt. Erre vonatkozólag igen előkelő diplomáciai oldalról a következőket közlik a „Pester Correspondenz“-czel:

„Gróf Kálnoky Gusztáv, a ki mindig igen nagybecsülte a magyar kormányval való barátságos őszinte egyetértést, és a ki ezenkívül mindig azt a véleményt képviselte, hogy a magyar nemzet politikai érettsége és államférfi okossága nagy mértékben hozzájárult a monarchia hatalmi gyarapodásához, már hosszabb idő előtt a legbizalmasabb módon értesítve volt arról, hogy feltétlen biztossággal számíthat báró Bánffy barát-

ságos közreműködésére és jól megérdemelt őszinte bizalmára. Mostani bizalmas értekezletük alkalmával, mint ez legmagasabb helyen is tudva van, minden közös kérdés tárgyalása körül örvendetes megállapították, hogy ez a barátságos egyetértésük kölcsönösségen alapul. E tény a magyar államnak a monarchiában irányadó hatalmi befolyására különösen előnyös és annál inkább érvényre jut, minthogy az ujonnan fenyegető osztrák föderalista zavarral ellentétben, az egységes magyar nemzeti állam a monarchiában feltétlenül megbízható hatalmi tényező lett.

— Belföldi hírek. (A király Budapesten.) Ő Felsége a király májás hó első napjaiban csakugyan Budapestre érkezik több napi tartózkodásra. Az udvar ittléte alatt több fényes udvari ünnepély lesz. — (A közös költségvetés és a delegációk.) A közös költségvetésre vonatkozó miniszteri tanácskozások április 18 és 19-én lesznek Bécsben. Ezekkel a tanácskozásokkal egyidejűleg folynak a két kormány között a déli vasut államosítására vonatkozó tárgyalások. — (Keresés az anyakönyvvezetői fizetését.) A biharmegyei jegyzők Nagyváradon gyűlést tartottak, melyben az anyakönyvvezetői fizetést tárgyalták; kijelentették, hogy keveslik a fizetést és elhatározták, hogy nagyobb díj kieszközölésére deputációba mennek a miniszterhez. — (Románok a politikában.) A délmagyarországi mérsékelt románok elhatározták, hogy kilépnek eddigi passivitásukból és Temesvárott „Comrola“ czimmettel lapot indítanak. — (A nyitrai választás utóhaték.) Deák Jánost és Lédeczi káplánt, kit a nyitrai választás alkalmával a hatóságnak ellenszegültek, az ottani törvényszék elítélte. Deákot 50 forintnyi pénzbüntetésre és tizenegy nap fogházra, Lédeczit ötven frntnyi pénzbírságra. — (Pest megyei alispán.) Beniczky Lajos t. főjegyzőt választották meg. — (Meghívók a törvényhatósági közgyűlésekre.) A belügyminiszter egyik főispán fölterjesztésére kijelentette, hogy a vármegyei közgyűlési meghívók aláírását az 1886. XXI. t.-cz. 46. §-ának értelmében az alispán feladatának tekinti, természetesen jogában állván a főispánnak a tárgysorozatot szétküldés előtt megtekinteni. Több vármegyében az a gyakorlat, hogy a rendes közgyűlésre szóló meghívókat az alispán, a rendkívüli közgyűlésre szólókat pedig a főispán írja alá; de vannak oly vármegyék is, melyekben úgy a rendes, mint rendkívüli közgyűlésekre a főispán aláírásával küldetnek szét a meghívók. A miniszter nem tartja ugyan e módokat a törvényesség szempontjából kifogásolhatóknak, de a maga részéről a főnebb említett eljárást tartja a leghelyesebbnek.

— Külföldi hírek. (Ferencz József a német hadgyakorlatokon). Berlinben megerősítik a lapok ama híret, hogy Ferencz József király a stettini őszi hadgyakorlatokon jelen fog lenni. Ő felsége Stettinben való tartózkodásának ideje és tartama még nincs megállapítva. — (A német császár — mint katonai író.) Vilmos császár, mint a porosz fővárosban emlegetis, nagy hadtudományi munkán dolgozik, mely szeptember hónapban fog megjelenni, a szedáni csata évfordulóján. — (A japán-kínai békealkudozások.) Japán lapok szerint a béke-

tárgyalások valószínűleg e héten véget fognak érni. Japán 8 feltétele közül 7-re nézve meg egyezés jött létre. A kínaiak Formosa szigetén nagyon el vannak keseredve a kormány ellen. Azt a körülményt, hogy Formosát a fegyverszünetből kizárták, oda magyarázzák, hogy a pekingi hatóságok nem törődnek velük. A japánok hadműveleteik körébe a déli Kinában eső Canton is bevonták. Jelenleg 40 japán szállítóhajó horgonyaik a halász-szigetek mellett. Hir szerint támadást szándékoznak intézni Canton ellen, a hol a kínaiak a torpedók elsüllyesztésével készítik elő a védelmet

Az Erie partjairól.

A „Debr. Ellenőr“ számára írta: Harsányi Sándor.

Csodálatos egy ország, csodálatos egy földterület ez az Amerika. A csak rövid ideig való tartózkodásnak folyamán is a legnagyobb szélsőségeket tanulja megismerni az európai egyformasághoz szokott ember!

Minden téren általában, úgy a vallási, mint a politikai, az egyházi és társadalmi, a kereskedelmi és az ipari, az üzleti és agriculturalis életnek nyilvánulásai merőben, homlok egyenest ellenkeznek mindama törekvésekkel, az egyéni és társadalmi életnek mind amaz igényeivel, miket ismerünk, miket tanasztalunk a vén Európában.

A lázas életű, a türelmetlen, az ideges, a villámáram gyorsaságával haladó ifjú Amerika megcsontosodott jogakadályokat, századok tekintélye által erősített egyéni avagy társadalmi elveket, de még minden időkre kiható érvénnyel bíró állami törvényeket sem ismer.

Folytonos változásnak vannak kitéve még az államépület alapját képező törvények is, épügy, mint az azokat alkotó népszellem, mely ma republicanus, holnap lázítóan demokrata.

A gyors egymásutánban s nagy hirtelenséggel föltűnő elvcsereknak oka a nép vérmérsékletében rejlik.

A szabadságnak, politikai és lelkiismereti meggyőződésnek ezen pár excellence független országában még a levegő is, melyet magunkba szívunk, telítve van independentikus atomokkal.

Az egyszerű munkásember, ha kötelességét becsületesen teljesíti, époly tisztességben részesül, mint az állam kormányzásának nehéz gondját viselő főtisztviselő. Ember és ember között rang, születés avagy épen czimbéli megkülönböztetés nem létezik!

A multkor hivatalos ügyben épen Philadelfiába utaztam, kényelmesen helyezkedve el a Pullman-féle kocsi egyik pompásan berendezett fülkéjében. A mögöttem levő fautalban — uram bocsá! — Mr Cleveland, az Egyesült Államok tevékeny elnöke ült — élénk eszmecserébe lévén bocsátkozva egy vasbányai munkással, ki meglehetősen szurtos, piszkos ruhájában minden zsenirozás nélkül foglalta el a kocsiában levő egyetlen üres helyet — Mr Cleveland, köztársasági elnök szomszédságában.

Hja, az amerikai polgárok mindenike szilárdul kitart ama meggyőződés igazsága mellett mely különben a parlamentben lett pronuciálva, hogy: egyetlen amerikai polgárnak sem szabad magát megtisztelve éreznie az által, ha vele az Egyesült Államok elnöke kezét fog! E nyilatkozat méltó a szabad, a független Amerika repütatójához!

Ez a fentrajzolt szabadság különben az amerikai népnél igen természetes, hogy gyakran szabadságossá, féktelenséggé fajul. A lakosság nem minden rétege van egyaránt megérve a valódi szabadságból folyó jogok és politikai kötelességek okszerű gyakorlására.

Gyakran a tulcsapongó szabadságérzet, vagy a korlátokat ösmerni nem akaró függetlenségi vágy oly terekre, sőt oly tettekbe ragadja magát minden áron a befolyások vagy korlátok terhe alól teljes mértékben emancipálni akaró polgárság egy részét, a melynek folytán összeütközésbe kell, hogy jöjjenek az általános jogrend fönntartására irányuló szabályokkal s törvényekkel.

S e tekintetben az amerikai törvények kérlelhetlen szigorral járnak el. Ezek nem ismernek komédiát.

Az egyéni és társadalmi szabadság megővésére s biztosítására alkotott törvények erejét magára nézve kiki kötelezőnek kell, hogy előismerje. Az általános jogrend ellen vétőket transportálják Columbiába, ott aztán „megérhetnek“, míg első politikai jogaiknak ismételtelen való gyakorolhatására eljön a szabaduláshoz ideje! Elteszik őket, mint a vaczkort, hadd érjenek, hadd puhuljanak! S aki egykor oda Columbiába bekerül, abból bizonyos, hogy mindörökké kiölik ott a legkisebb hajlamot is a lázongásra.

A múlt hónapokban Cleveland elnök a brooklyni strájkoló 16,000 embert fenyegette meg, hogy ha nem viselik magukat csendesesen, hát deportálhatja őket Columbiába. Az igaz, hogy a fenyegetés erősen olyan jellegű volt, mintha midőn az édes apa így inti meg rosszalkodó fiát: „vigyázz, mert rögtön kétfelé hasítalak!

Cleveland elnök fenyegetése is inkább csak ijesztgetés volt, mintsem hogy komoly intelem számba mehetett volna. De azért meg volt az a hatása, hogy a lázongók beadták derekukat; vagy legalább nagyobb kaliberű utcai csatákat, véres kimenetelű harcokat nem inscenáltak a rendelet kibocsátása után!

Az amerikai államok vitális ereje, tovább fejlődésének második nagy föltétele a korlátokat nem ösmernő politikai, társadalmi, egyéni s lelkiismereti szabadság magasztos eivén kívül polgárainak *fáradhatlan* tevékenységében rejlik.

Itt mindenkinek kell valami munkájának lenni. Dolog nélkül, még pedig megfeszített dolog nélkül, Amerikában megélni lehetetlen. S a mi legszebb, legdicséretreméltóbb: itt a munka nem szegény. Dolgozzon bárki bárminő munkát, ha e mellett milliókkal rendelkezik is, azért megszólás, gunyolódás becsmélés soha nem lehet osztályrésze Amerikában. Urak, kik Európában millióknak voltak birtokosaik, itt ép úgy izzadnak néhány dollár megnyeréséért, mint a nehéz feladatot teljesítő gyári munkás. Még dologtalan millomos sincs. A ki 50 millióval bír, házagpótló gyárat állít, hogy vagyont megnövelje 100 millióra. A kinek semmije sincs,

vért izzad, hogy valamennyije legyen. A ki koldus, vagyonossá lenni iparkodik.

Maga az atmoszféra is terítve van itt a dollárok utáni örült hajsza vágyával. Mindenkinél át kell itt változnia a fősvénység tökéletes mintaképvé. Magyarok, tótok, olaszok, kik otthon mindig korhelykodtak, s ittak, mint egy kefekötő, itt oly mérsékletes, józan polgárokká változnak, hogy alig lehet rájuk ismerni. Az igaz, ennek oka egyrészt, abban fekszik, hogy törvényszigora által van tiltva a részegség, mely ép oly kemény büntetés alá esik, mint akár csak a cigarettázás, vagy a Cleveland elnök arcképevel ellátott bélyegeknél fejfelé letelendő fölragasztása.

Szinte bámulja az ember sok hajdani korhelyben a takarékoskosságot, hogy ne mondjam zsugoriságot netovábbját!

Hjá bizony, az amerikai élet, melyhez acclimatizálódni kell, átgurja, átídomítja az embert! De ezt már meg kell szoknunk!

Irodalom — Művészet.

* Millenniumi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) első kötete immár befejezést nyert. Most küldik szét az első kötet utolsó füzetét, de már az első kötet önállóan, gyönyörű piros díszítésben minden hazai könyvkereskedőnél kapható, a kik pedig füzetekben szerezték meg a kötetet, a magyaros motívumokban díszlekedő bekötési táblákat most már szintén megkaphatják. Az első kötet a 19., 20. és 21. füzetekkel nyer befejezést. Az előfűzetők most már tájékozást nyerhetnek az első kötet után, hogy apró, mindenki által minden megerőltetés nélkül hetenkint teljesíthető 30 korszaknyi részletfizetések útján mily rendkívül becses, nagyszabású történelmi munka birtokába jutnak, melyben a legkimerítőbben, a legnagyobb alaposítással, remek nyelvezettel van megírva a magyar nemzet ezeréves multja. Minden más forrást egészen feleslegessé tesz ez a munka, mely a történelmi tudomány legújabb vívmányai nyomán készült, a legkiválóbb szakértői közreműködésével. Sőt minden egyes korszak megírására azok a jeles történetirőink vállalkoztak, a kiknek ez speciálisukat képezi. Az első kötet ezen utolsó füzetét a hercegprímás lendületes bevezetését, „A Germán népvándorlás kezdetét“, majd „A hunn uralmat“, a „Germán uralmat“ és az „Avarok korszakát“ tárgyalják. Ezekben a befejező füzetekben a szóban levő korszakra vonatkozólag egész sorozat szövegeknek vannak közölve, a melyeknek legnagyobb része még ismeretlen a magyar olvasóközönség előtt.

Az „emlékkert“ kerítése.

— A Csokonai-kör vál. ülése. —

Debreczen, ápril 10.

A Csokonai-kör választmánya tegnap délután öt órakor a főiskola nyilvános olvasó termében ülést tartott Géresi Kálmán elnökletével, melyen az elnökön kívül részt vettek: Széll Farkas, Komlóssy Dezső, Szilágyi Károly, id. Csanak József, Lengyel Imre, Balogh Ferencz, dr. Öreg János és dr. Bakonyi S. titkár. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után áttértek a napirend első pontjára a folyó ügyekre. A közgyűlést április hó 21-ére tűzték ki, Sinka Sándor felolvasónak és a felolvasásában őt segítő Kiss József tanárnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, mely kivonatban a két tanárnak meg fog küldetni.

Ezután áttértek az „emlékkertek kerítésének kijavítása“ ügyére. Lengyel Imre előadó ismerteti az ügy mai stádiumát. A múlt választmányi ülés elhatározta, hogy a kerítések kijavítására 1000 forintot szavaz meg, azzal a kikötéssel, hogy az összegnek csak egy része fordíttassék a kerítés és a kőalapszat teljes kijavítására, a másik része pedig, — tőkés tés céljából addig kamatozik, míg oly summává nő ki, melyből egy egészen új és modern kerítés létesíthető.

Az újjalakítása munkálatokra beérkezett ajánlatokat felsorolva, elfogadhatónak véli és ajánlja Németh Gyula vállalkozó, és Biczó és Horváth építészek költségjegyzékeit, melyek szerint az összes átalakítási kiadások körülbelül 1600 frtra rugnak úgy, hogy összeg, mely kamatozásra elhelyezhető volna, nem maradna. Hangsúlyozza az előadó, hogy a többi beérkezett ajánlatok, kétszeres árt is kérnek és ezért elfogadásra ajánlja e két egyesített ajánlatot, annál is inkább, mert a megrougált kerítések anyagát egyre elszedik és így a kár s a javítási költség napról napra nagyobb lesz.

A választmány kimondja, hogy az egész ezer forintot felhasználja a kerítés kijavítására és más alapot fog létesíteni egy évtized multán létesítendő modern kőalapszat kerítésre.

Széll Farkas szóal fel ezután, hogy ez ügyben a választmány nevében legfőbb köszönetét, elismerését és háláját fejezze ki az elnök urnak, ki minden lehető megtevést arra nézve, hogy az ügy sikeres megoldás: nyerjen ugyancsak köszönetet mond az ügybuzgó előadónak.

Géresi Kálmán elnök és Lengyel Imre szóba hozzák ezután, hogy a hazatérő részeg mulatozók és utcai suhancok a romladozó ke-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Völegény fogdosás.

Irta: Szilágyi Gyula.

(Folyt. és vége.)

A belépő leány, Tekla szakasztott mása volt nővérenek, ugyanaz a nem szép, de nem visszatartó arc, ugyanazon vonások ugyanoly testtartás. Tulajdonságaiban is megegyezett nővérel s csak egy jó tulajdonsággal multa felül és ez az, hogy két évvel fiatalabb volt. Ugyanoly, savó színű szemével fürkészőleg nézett édes apjára és nővére s azonnal megsejté, hogy itt történt valami.

— Hol van Béla, mi baj, mi adta magát elő?

— Eredj szobádba, kiáltá a belépő anya és a leány azonnal visszahúzódott a másik szobába, hogy az ajtó mögött észrevétlenül fültanuja legyen mindennek.

— Nos, mit végeztél? kiáltá apa és lánya egyszerre.

A tanácsosné arca ragyogott az örömtől, boldogan vett egy hosszú lélegzetet, azután oly hangon, mely eláru a teljes megengesztelődöttségét, mondá:

— A kötnivaló!

— Nos, nos! sürgették.

— Hát semmi sem igaz a dologból, punktum.

A leány egyet vont a vállán és nem szólt. A tanácsos pedig élénken kiáltá:

— Ugy? No látod. És ez a leány így blamáta magát.

Talán még többet is mondott volna, de nevének egy jelentőségteljes pillantása elballgattatá.

— Menj, Margit szobádba és irj pár sort Bélának, kérj tőle elnézést hirtelenségedért s hívj le a vacsorára. Ne akadályoztassa magát s ha fivére eljön hozzá, ő is ép oly szívesen látott vendégünk lesz.

— Igen, szólt a leány, gépiesen felemelkedett és távozott, hogy teljesítse a parancsot.

— Nos, nos? ismételte türelmetlenül az öreg ur.

— A kötnivaló! ismételte, isten tudja hányadszor a tanácsosné és mondókájába kezdett. Hát fenn voltam a fiúnál. Nem akartak beengedni, de utat csináltam magamnak. Kérdőre vontam. A fiu először hebegett, végre megtalálta a mehetséget és így szólt:

— Kedves anyósom, én itthon voltam az éjjel, önköztől egyenesen feljöttem, elszivtam egy cigarettát és lefeküdtem. Tanu reá az inasom. Hanem bizalmasan megsugom kegyednek, hogy öcsém, a lurkó volt az, ki azzal a bizonyos

asszonysággal a nyakamra jött éjjel után. Nekem ugyanis három szobás garconlakásom van és *kellőleg* berendezve, ő egy barátjával tart kisebb lakást és oda nem vihette a *nővérünket*, Így tessék mondani Margitnak. Nővérem a délutáni vonattal hirtelen megérkezett s fivéremmel el volt a színházba, előadás után szállodában megvacsoráztak, azután ide hozta. Ő ugyan tudatott egy hordárral, de az öreg német nem talált ide. Ugyebár ez jó mehetség és ezt el fogja hiúni Margit?

— S te elhitted neki, hogy fivére jött éjjel után azzal az asszonysággal.

— Igen.

— Oh, te — —

— Csak mutattam, hogy elhiszem. De hadd folytatom. Én így szóltam hozzá: S igaz, a mit ön nekem most mond?

— Igaz, kivéve nővérem megérkezését.

— S mivel tudja hebizonyítani?

Ő újra hebegett valamit s újra megszületett a mehetség.

— Ah, az nagyon könnyű. Fivéremet, ki igen hasonlít nozzám, s összetéveszthető velem, engedelmével ma magammal hozom és ő kész lesz állításon megerősíteni.

— Helyes, de miért nem mondta, hogy önnök *fivére* is van? Micsoda ember az a fivére? Hány éves?

— Két évvel fiatalabb és mint már

ritést egészen elpusztítják, e végből már fordultak a rendőrkapitányokhoz, hogy egy rendőr éjjel-nappal a kerítés őrzésére kiküldessék. Ezt a kapitányok meztagadták. Széll Farkas indítványára elhatározták, hogy bizalmas uton ez ügyben a főkapitány, valamint a polgármester megkerestessék.

Balogh Ferenc sürgette még a megváltoztatott alapszabályok felterjesztését, mit a titkár meg is ígért. Ezzel az ülés véget ért.

Othello Debreczenben.

Mikor Géza hazament a hivatalból, a feleségét ölelkezve találta egy fiatal suhanczczal. Gézában meghült a vér s szoborként állt meg az ajtó küszöbén. Furcsa gondolatok máskáltak a fejében s sötétleni kezdett körülötte a világ.

Lehetetlen; ez az asszony, megcsalná őt, ah, s összeszorította ökleit, az arcára pirosság futott. Rohanni akart az ölelkező párhoz, de az asszony megelőzte s a másik pillanatban ott csüngött a férje nyakában.

— Megjött a Berczi, a kedves kis Berczi, a kiről neked annyiszor meséltem. Az unoka öcsém!

A kedves kis Berczi pedig ott állt a szoba közepén, reszketett a térde s ostobán nézett az összeráncolt homloku férj felé.

Ez a jelenet hatással volt a férjre, mert arczáról elsimultak a ránczok s barátságosan rázta meg az unokaöcs kezét.

— Isten hozott kedves Berci!

Azán asztalhoz ültek, ebédeltek, a tanti szaporázta a szót, Berci hallgatott, a férj pedig köhécselt minduntalan.

Berci aztán mindennapos vendég volt a tantinál. Rendesen akkor kopogtatott be, mikor a férj hivatalban foglalatokodott.

A kedves unokaöcsnek rossz tulajdonsága az, hogy naponkint pillanatnyi pénzszavarral küzködik. A jó tanti rendesen kimentti Berczi urat a zavarból, a mi nagy halálkodásra és köszönetre talál az unokaöcs részéről.

Berczi ur tegnapelőtt egy szobacizcus után idegen házba tolakodott be. A dologból baj lett, s Berczi a kerítésen át menekült. Így történt, hogy a nadrágja elszakadt.

Lehangolva ment a tantihoz, a ki tüt, czérnát keresett s hamarosan rendbe hozta Berczi nadrágjának folytonossági hiányait. Berczi turboldog volt, letérdelt s fejét ráhajította a tanti bársonyos kezére.

Ekkor fölszakadt az ajtó s a küszöbön ismét megjelent a férj. A másik pillanatban,

mint dühös oroszán ugrott a hülyedező bárgyu nézésű Berczi elé.

— Takarodj!

Berczi ur arcza vörös lett s eltakarodott. Az asszony némán, sápadozva nézte a férj fölindulását.

— Hitszegő! Hütelen, dörgött a férj s izgatottan szalagált a szobában. Válopört emlegetett, aztán becsapta az ajtót s elment hazulról.

*

Ma délelőtt 9 órakor két fekete ruhás, elegáns fiatal ur kereste lakásán Géza urat, s Berczi ur megbízásából két névjegyet hagytak az asztalán.

Ugyancsak ma délelőtt Géza ur a törvényszéknél válopört adott be a felesége ellen — engesztelhetlen gyűlölet czimén.

Árpadus.

Sport.

* Országos vívőverseny. Említettük volt egyik mult heti számunkban, hogy az ország első testgyakorló testülete: a „Magyar Athletikai Klub“ nemrégiben elhatározta, hogy az országos vívőversenyt és nemzetközi vívómérkőzést rendez. A terv már a megvalósulás stádiumába lépett és a verseny napjait a jövő hónap 11., 12. és 13-ára tűzték ki. Az athléta klubé az érdem, hogy alkalmat és módot nyújtott, hogy hazai kitűnő vívóink magyar földön mérhetik össze pengéiket a külföld jeles amateur és mestervívóival, akik közül már is számosan jelentkeztek.

A versenyek rendezéséről a választmány részéről kiküldött bizottság intézkedik annál nagyobb gonddal, mert a versenyt a kormány és a székesfőváros támogatása nemzeti ünneppé teszi. A versenyeket, melyek iránt nagy az érdeklődés, a nemzeti lovarda helyiségeiben rendezik.

A budapesti vívómesterek közül már eddig többen bejelentették részvételüket; a vidékiek közül pedig Sz. Benedek Gyula debreczeni és Chappon Károly nagyváradai vívómesterek, — azonkívül a hadsereg számos vívómestere, ugyszólván minden számba vehető amateur. Épp ily élénk érdeklődés mutatkozik a nemzetközi vívómérkőzés iránt is. Különösen Ausztriából érkezik sok bejelentés.

Olaszországból ugyan még nem érkeztek hivatalos bejelentések, de már számosan tudakozódtak a mérkőzés módozatairól. A verseny első napján próbamérkőzés lesz, melyen az ismeretlen vívók képességeit próbálják ki, és csak a második napon lesz az országos vívőverseny, me-

lyen a tusok számitanak, a jury ítéletet mond és érmekeket adnak ki, a harmadik napon lesz a nemzetközi mérkőzés, melyen az idegenek is résztvesznek, és melyen a verseny eredményét nem dönti el a jury és nem számitja a tusokat. E mérkőzés előjátéka lesz ama nagy nemzetközi vívőversenynek, melyet az atletikai klub a millennium alkalmából fog rendezni.

Színház.

* A „Varázs fátyol“ díszletei. A „Varászfátyol“ czimű látványos színműhöz ezelőtt 25 esztendővel gyönyörű díszleteket festetett a város Góthában. Azóta úgy elrongyolódtak a festett tündér paloták, fantasztikus uszó tájképek, hogy tovább nem használhatók. Kisebb toldozás-foltozás nem ér már semmit a színe-hagyott, tépelt vásznakon. Szükséges a vásznak kitoldása a hálósövet betétek megújítása és a díszletek újra át festése, — mely munkát Helvigh Albert ügyes színházi festő hajlandó 632 frt 62 krért elvállalni. Boczkó Sámuel r. főkapitányszínházi felügyelő javaslatot tett a tanácsnak, hogy a munkával a színházi alap terhére Helvighet bizza meg.

* Kétezer korona pályadlat hirdet a népszínház igazgatója. Ezt az összeget Ruszt József bocsátotta rendelkezésre, hogy a millenniumi ünnepekre a népszínház lehetőleg eredeti darabokból állítsa össze műsorát. Pályázhat minden magyar nyelven írott, még sehol elő nem adott, egész estét betöltő darab, bármely zsánerből, a mely a népszínház műsorába fel van véve tehát népszínmű, énekes színmű, operett szöveggönyv, látványosság vagy énekes bohózat, Operák, vígjátékok, drámák, balettek és tragédiák nem pályázhatnak. Népszínművek előnyben részesültek. A pályabírák kiknek neveit annak idején közzé teszik, kijelölik a színtre hozható két vagy három darabot s csak ha már mind legalább 10-szer színtre került, fogják eldönteni, melyik kapja meg a pálya díj első részét 1500 koronát. A díj másik felét, 500 koronát, csak akkor adják ki, ha valamelyik a színtre hozott pályaművek közül eléri az 50-ik előadást és pedig annak, a melyik először éri el ezt a számot. A díjat csak úgy adják ki, ha akada pályaművek közt színpadi értékkel bíró mű. A pályaműveket ez év október 15-én déli 12 óráig kell beküldeni a népszínházi titkári hivatalhoz, a szokásos formában és jeligés levélkével. A zenés darabok megzenésítéséről a szerzők tartoznak gondoskodni saját költségükön vagy írói díjak megosztásával.

emlitem, a hasonlatosság köztem és közötté olyan, mint menyasszonyom és Tekla kisasszony között. Állása nincs, jogvégzett ember és azt keres most a miniszteriumban, fél év óta szalagál, de hiába.

— Szegény, igazán sajnálom. De talán majd lehet valamit tenni az érdekében. Tehát estére vendégeink lesznek. Margitnak azt mondom, hogy nővérük ma délután haza utazott. Helyes?

— Igen, igen, ma délután elutazott a gyorsvonattal.

Tehát Béla megígérte, hogy fivére eljön és én, miután előbb még egyszer jól megmosdattam, ott hagytam. No, ugy-e bár, jól csináltam?

— Mit? Nem értem. Hisz az bizonyos, hogy amit mondott, az szóról-szóra hazugság.

— Persze, hogy hazugság, de mi igaznak vesszük. Elhiszük neki, hogy nem ő jött haza másodmagával éjjel után, hanem a fivére s elhíttjük Margittal, hogy az is a nővérével jött. De ne hogy menyasszonya kételkedjék, elhozza magával testvérét ma este, kit a ficzko ezalatt rávesz, hogy szavai igazságát megerősítse. Nos, ez a fiatal ember jogot végzett, fél év óta keres állás a miniszteriumban, de nem tud kapni. Te szólni fogsz a miniszternek és ő ki fogja nevezni. Mondd csak a kegyelmes urnak: ime, a harmadik kineveztetés eredménynyi járt, legidősebb

leányom menyasszony, van szerencsém meghívni nagyméltóságodat az esküvőre. A miniszter mosolyog, jó kedvre hangoltad, akkor azután szóba hozod, hogy vejed fivére Tekla leányodra tart számot, boldogságuk utjában pedig csak egy akadály van, de ezt az egy akadályt a kegyelmes ur jósa elháríthatja. A te közbenjárásod folytán a fiatal ember tehát álláshoz jut, közbe-közbe eljárógat hozzánk, Tekla jó tulajdonságai megtetszenek neki és hálából meg szerelemből elveszi leányodat. No nem nagyszerű? No, nem ügyes asszonyka a te feleséged?

Tekla, ki a szomszéd szoba ajtajában hallgatódzott, nem bírta tovább, kirohant szüleibe.

— Nagyszerű! nagyszerű! — S tapasztalt kezeivel.

— Hát füleltél te haszontalan, no várj! — kiáltá mérgesen az anya s aggodalommal tekintett férjére.

— Soha se féljen anyám, nem mondom vissza Margitnak. Hisz akkor nem békülne ki Bélával, nem jöhetne el Bélának fivére tanúságot tenni és hogyan lehetnék én akkor menyasszony? A világot sem mondom vissza!

S a tanácsosné aggodalma eloszlott. Margit jött vissza a szobába.

— Itt a levél anyám, felküldheted a szobalánynyal.

— A szobalánynyal, ki parázst érdemelne a nyelvére? Így hazudni! Majd a szakácsné viszi fel. Neki pedig azonnal felmondok.

S kirohant a konyhába.

— Hiába való fáradság részedről! A papa ugy is megselekedte volna, kiáltá anyja után Margit, de az nem hallotta, már a konyhában volt.

— Köszönöm, hogy megtudta azt, a mit Margit kisasszonynak elmondott. De ugy kell mutatnunk, mintha tévedett volna. Vegye ugy mintha felmondtam volna magának, de ne aggódjék, marad havi két forint fizetésjavítással. Kimustrálok egy régi ruhát és azt is megkapja. De leányomnak ne szóljon és vegye komolyan a felmondást. Megértett? Mondja Margit kisasszonynak, megtudta a házastertől, hogy csakugyan nem Béla ur jött haza éjjelkor, hanem öcsöce volt az, ki nővérüket vezette hozzá. — Különben is ez az ur ma este nálunk lesz, ha leányom kérdené, mondja, ez volt a későnjáró. Tehát megértett. A szakácsné pedig vigye fel ezt a levelet.

A méltóságos asszony, mint a ki dolgát ügyesen végezte, meglegedetten távozott a konyhából. A szobaleány pedig hangosan kacagta utána:

— Ha ha ha! Folytatják a völegény fogdosást!

NAPI HIREK.

— **Nagyheti istentiszteletek.** A debreczeni templomokban a nagyheten és a husvéti ünnepek alatt következők tartanak hitszónoklatokat: *Nagy-pénteken* délelőtt 9 órakor a Nagytemplomban *Kiss Albert*, a kistemplomban *Némethy Lajos*, a Kossuth-utcai templomban *Dicsőfi József*, az ispotályi templomban *Könyves Tóth Kálmán* lelkészek; délután 3 órakor a Nagytemplomban *Ferenczy Imre* segédlelkész, a kistemplomban *Tóth István* gyantái lelkész, a Kossuth-utcai templomban *Bakóczy Endre* 4. éves tanolag, az ispotályi templomban *Paulay Viktor* 4-ed éves theologus legátusok. — *Husvét első napján* délelőtt a nagytemplomban *Könyves Tóth Kálmán*, a kistemplomban *Kiss Albert*, a Kossuth-utcaiban *Dicsőfi József*, az ispotályiban *Ferenczy Imre* s. lelkész. Vasárnap délelőtt az egyházi szónoklatokat mind a négy ev. ref. templomban urvaesora osztás követi. Délután 3 órakor a nagytemplomban *Csutoros Albert* főiskolai esküdt felügyelő, a kistemplomban *Dobby László* főisk. szenior, a Kossuth-utcaiban *Paulay Viktor* 4. éves th. legátusok. — *Husvét második napján* délelőtt a nagytemplomban *Dobby László*, a kistemplomban *Bakóczy Endre*, az újtemplomban *Csutoros Albert*, az ispotályiban *Paulay Viktor*. Délután a nagytemplomban *Bakóczy Endre*, a kistemplomban *Paulay Viktor*, a Kossuth-utcai templomban *Dobby László*, az ispotályi templomban *Csutoros Albert* legátusok. — A szent-Anna-utcai *róm. kath. templomban* nagy-szerdán d. u. 3 órakor gyász szolozsmákat énekelnek (Jeremiás siralmi, lamentáció); a szolozsma végén az 50. zsoltárt. (Miserere.) *Nagysütőtűkőn* délelőtt 9 órakor nagy mise, mely alatt közös szent áldozás lesz. Délután 3 órakor gyász szolozsmák, mint szerdán. *Nagy-pénteken* reggel 9 órakor csonka-mise (passio) tartatik; aztán a szent kereszt imádása, majd a koporsóbetétel következik, mely ünnepi actus szent beszéd zárja be. Délután 3 órakor gyász-szolozsmák; este 7 órakor szentségbetétel. — *Nagy-sombaton* reggel 6 órakor szentségkítétel; 7 órakor tűzszentelés, a husvéti gyertya megáldása, vizszentelés. 9 órakor nagy mise. Délután 5 órakor énekes szolozsma, zenés nagy mise, utána faltamadási ünnepély. *Az ágost. hit. ev. templomban: nagy-pénteken* d. e. 10 órakor passió, utána egyházi beszédet Materny Lajos lelkész tart. Az istentisztelet után Mohr Béla segédlelkész urvaesorát oszt. Offertorium a kerületi theologiai intézet javára. Délután 3 órakor ima. *Husvét első napján* délelőtt 10 órakor ünnepi beszédet tart Materny Lajos lelkész, istentisztelet után urvaesora. — Délután 3 órakor Mohr Béla segédlelkész prédikál. *Husvét második napján* d. e. 10 órakor Mohr Béla segédlelkész tart egyházi beszédet, Materny Lajos lelkész istentisztelet után urvaesorát oszt. Délután 3 órakor ima.

— **A debreczeni egyetem képesítési joga.** Debreczen város közönségének és a magyar kálvinista egyháznak lelkes áldozatkészsége immár hetedfél százezer frtot — másfél millió koronát — gyűjtött össze részben alapító levelekben biztosított aránylag rövid idő alatt a debreczeni kollégiumnak egyetemmé fejlesztésére. A kérdés anyagi része immár tehát annyira megérett, hogy ez év folyamán két új tanszék állítható fel a jogakadémián, a honfoglalás ezredik évfordulója emlékére pedig megnyitható a filozófiai fakultás és tanítóképző-intézet is, — ámbar csak szerény fizetéssel lesznek összekötve a tanszékek. Megelőzőleg azonban tisztába kell hozni azt a kérdést: megadja-e az állam e felekezeti jellegű és csonka egyetemnek, illetőleg a tanárképző-intézetnek és a jogi karnak a képesítési jogot? Mert azzal, hogy a belügyminiszter jóváhagyta Debreczen váro-

sának a kollégium fejlesztésére tett 200,000 frtos alapítványát, ez a kérdés nem döntött el; sőt a belügyminiszter ismételtén kijelentette, hogy ez a jóváhagyás nem érinti a felekezetek egyetem állítási jogát, melyre nézve külön tárgyalást kell indítani a közoktatásügyi kormánylyal. A jogakadémiai tanszékek csoportosítására nézve is kikötötte ugyanakkor, hogy azt a közoktatásügyi miniszterhez fölterjessék. — Azonban — örömmel jelenthetjük — hogy nincsen ok aggodalomra e tekintetben sem; mert a kormány a legjobb indulatot látszik tanúsítani a mi egyetemet állító törekvéseink iránt. A főiskola anyagi és szellemi ügyei átvizsgálására alakított bizottság fölkérése folytán közelebb küldöttség tiszteltet a fentebb elsorolt kérdések tisztázása végett dr. *Wlassics Gyula* kultusz miniszternél. A küldöttséget *Kiss Áron* püspök és *Horthy István* főrendiházi tag e. m. gondnok vezették; tagjai pedig gr. *Degenfeld József*, *György Endre*, *Szabó János*, *Széll Kálmán*, *Tóth Sámuel* és *Kiss Albert* voltak. *Wlassics* előzékeny szíveséggel fogadta a küldöttséget, melynek három kérdésére azt a megnyugtató választ adta, hogy ő a maga részéről a bölcsészeti kar és tanárképző intézet részére a képesítési jogot az állam által megadhatónak tartja, — de csak abban az esetben, ha az állam befolyása kellő módon biztosított. A jogakadémia részére a képesítési jogot annyival könnyebben megígérheti, mert a vizsgáló bizottság Debreczenben, hol kir. tábla is van minden nehézség nélkül megalakítható. Végül ami a jogakadémiai tanszékek tantárgyainak csoportosítását illeti, a miniszter erre nézve kijelentette, hogy a belügyminiszter leiratában említett fölterjesztést egyedül tudomásvétel végett kívánják.

— **A ki választó akar lenni — fizessen.** A politikai életben egyike a legfontosabb határidőknek: április 15-dike. Attól függ t. i. a legfontosabb alkotmányos jogoknak birtoka és gyakorlása, a képviselőválasztásokban való aktív szereplés joga, hogy a polgárok április 15-ikéig mult évi adójukat megfizették-e? Felhívjuk tehát polgártársaink figyelmét erre a határidőre. Igyekezzenek addig mult évi adóhátralékukat befizetni, mert csak így fognak felvétetni az 1896. évi képviselőválasztók névsorába.

— **Adomány a filozófiai fakultásra.** A t. i. év. ref. egyházmegyében *Czike Lajos* esperes újabban 299 frt. 99 kr. gyűjtött a debreczeni kollégium bölcsészeti kar felállítására. Ezen összeget *Tóth Sámuel* egyh. kerületi főjegyző, ki azt a konvent ülésén vette át, — tegnap fizette be a kollégium pénztárába.

— **Irtó háboru a cserebogarak ellen.** *Nádasdi Alajos* főreáliskolai tanár, az ujkert I. járásának kert gazdája kérvényt adott be a rendőrfőkapitánysághoz aziránt, hogy a kertekben rövid idő múlva megjelenő cserebogarak egyöntetű és tömeges pusztítása az 1894. évi XII. t. cz. 50. és 52. §§-ai értelmében rendeltessék el. A rendőrfőkapitány e kérvényt tegnap külön javaslat mellett bemutatta a tanácsnak azzal, hogy az idézett törvény alapján addig is, míg külön szabályrendelet készül az ártalmas hernyók és cserebogarak elpusztítására nézve, házaként széthordandó hirdetésben kötelezze a tanács az összes birtokosokat, hogy az erdőségen, kertekben és majorokban a fákat, bokrokat minden héten háromszor reggel 9 óráig megtisztogassák; továbbá bocsásson 200

frtot a readórság rendelkezésé alá azért, hogy azoknál, kik a hernyók és cserebogarak irtását elmulasztják, azt ezen összegből a mulasztók költségére eszközöltesse.

— **Allami kedvezmények a szőlőbirtokosoknak.** A képviselőház földművelési és pénzügyi bizottságai több lényeges módosítást tettek ama törvényjavaslatokon, melyeket a pénzügyminiszter a szőlődezmaváltsági tartozások lerovására nézve adandó újabb állami kedvezmények tárgyában nyújtott be. Legjelentékenyebb e módosítások közül az, mely szerint ha az elpusztult szőlőterületek kizárólag gyümölcsfákkal okszerűen s oly czéllal ültetnek be, hogy az illető terület kizárólagos jövedelmi forrását a gyümölcs értékesítése képezze: a tulajdonosnak a dezsmaváltsági tartozásra vonatkozó leírások tekintetében ugyanoly kedvezményekre van igénye, mintha a beültetés szőlővel történt volna. A bizottságok egyébként helyeslik és méltányolják a törvényjavaslat intézkedéseit, a melyek az elpusztult szőlőterületeknek újból beültetését hathatósan támogatva, szőlőbirtokok regenerálását is nagyban elő fogják mozdítani.

— **Értesítés.** A kerületi betegsegélyző pénztárnak e hó 15-re a városháza nagytermében kitűzött közgyűlést, közbejött akadályok miatt nem a városháza nagytermében, hanem a megyeháza nagytermében tartják meg, miről az érdekelteket ezennel értesítjük. Debreczen, 1895. április 9. Az igazgatóság.

— **Az árvíz és a vasuti távírdaszolgálat.** Dániel kereskedelemügyi miniszter igen üdvös és czélszerű körendeletet küldött szét a vasuti távírdák kezelőinek, a melyben meghagyja, hogy az árvíz által fenyegetett vidékeken az áradás tartama alatt teljes éjjeli és nappali szolgálatot tartsanak.

— **Egy debreczeni ösmert halála.** Debreczen társas köreinek egyik kedvelt alakja: *Feszty István* huszárkapitány, — mint értesülünk — tegnap Lembergben meghalt. Pár év előtt Debreczenben állomásozott, mint huszárhadnagy. Az elhunyt, — kiből *Feszty Árpád*, az ösmert festőművész öcsjét siratja, — mint rendkívül vidám, eleven és szeretetreméltó ember volt ismeretes. Tanár volt egyidőben a bécsújhegyi katonai akadémián. Ő volt az első, aki katonai ezredtörténetet magyarul irt meg és adott ki, ami annak idején katonai körökben nagy föltűnést is keltett. Kitűnő lovas, jó katona és derék magyar ember veszett el benne.

— **Katonai felülvizsgálat.** Ma volt a katonai felülvizsgálat a pavillon laktanyában. A felülvizsgálatra B-Ujvárosból és H. Szoboszlóról állítottak elő legényeket, kik közül csak kevesen váltak be. A felülvizsgálaton *Degenfeld* gróf főispán elnököt.

— **Öngyilkos késes-mester.** Szomorú dologra határozta el magát *Nagy József* 40 éves késes mester, csicsogó téri lakos. Tegnap este 1/9 óra tájban a csicsogó-tér 3038. számú háza előtt kinn a kapu előtt beszélgetett a ház tulajdonosa: *Katona József* a szintén kint álldogáló szomszédokkal, midőn látta, hogy a házában lakó *Nagy József* a Csicsogó vendéglő felől érkezve, hazafelé igyekszik. Már félre akart állni a kapuból, hogy utat nyisson lakójának, midőn az érkezett tőle két lépésnyi távolságban egy hirtelen kémozdulattal előrán- tított egy egycsövű pisztolyt s azt saját fejének szegezve, elsütötte. A pisztoly óriási durranása után *Nagy József* felbukott s fejéből vastag sngárban lövelt elő a vér. — Abban a pillanatban köréje sereglettek az ott állók, de senki sem nyult hozzá, hogy vagy a sebet befogja, vagy másképen segítségére legyen. Nem szabad hozzányulni! Ne érintse senki! így beszélgettek a derék emberek, míg a szegény sebesült a földön hempergett s kinosan nyögte: „Felállok én még!” Meg is próbálta a talpra állást, de visszaesett. Rendőrökért futottak aztán, a kik megérkezve, bevitték a súlyosan sérültet a szomszédház udvarára, a honnan egy talyigán a már eszméletlen embert nemsokára beszállították a közkörházba, a hol élet és halál között lebeg. A pisztoly durranására és az eset hírére csakhamar ellepte a kíváncsiak sokasága a szomorú esemény színhelyét s megindultak a találgatások, hogy *Nagy József* a ki-

különb...
mertek...
Legval...
a szere...
öngyilk...
ugyanis...
s tett...
Egyetlen...
gyöngé...
beszá...
felbősz...
ezenep...
ágyban...
szivere...
lelkiism...
— Ezé...
hogy a...
még na...
súlyos...
sához...

D o b...
lárma...
legium...
Balázs...
dön her...
egymás...
s azt t...
karjába...
vitték...
zása al...

ség buz...
Sándor...
hunyt...
mazott...
szonyok...
gondosk...
helyi Is...

egyesül...
a „Bka...
zenekar...
dapestél...
léke“ H...
4. „Nép...
tréfás...
mellett...
Göll-től...
dete 8/...
szabadj...
ják. Uj...
pénztár...

ják, hog...
lyettes...
— Az...
ket szol...
azt tett...
alkonya...
ban erő...
szobáját...
tévén, n...
csak ma...
resztül...
hidegen...
morfium...
másik o...
de mind...
megtet...
ily szer...
iránt me...
költeni...
beszéli...
de erre...
ki két f...
hez utaz...
esemény...

—
ezeni ál...
„Margit...
a követ...
a debre...
ifjusága...
Margit...
lete, rés...
köri tá...
senyre...
ügyelő...
zenekar...
önk. kör...
Bernhár...

különben mint jóra való, szorgalmas embert ismertek, mi okból követhette el végzetes tettet. Legvalószínűbbnek látszik az a föltevés, hogy a szerencsétlen embert lelkifurdalás hajította az öngyilkosságba. — Folyó hó 7-én vasárnap ugyanis összekocoztunk valami felett feleségével s tetlegességre is került közöttük a dolog, Egyetlen fia, a VI. gymnazista Nagy István, a gyöngébbik félnek, anyjának fogta pártját, szembezárlva atyjával. Ezen a dühös apa annyira felbőszült, hogy az ifjút oly erővel ütötte meg ezen epileptikus rohamok törtek ki és azóta ágyban fekvő beteg. Talán ez vette annyira szívére a szerencsétlen ember s a mardós lelkiismerettől kívánt szabadulni a — halálba — Ezért nem akart be menni a házba, ne hogy a gyermeknek az iztózatot jelenet láttára még nagyobb baja essék. Az öngyilkos állapota súlyos, ma délelőtt operálták s életbenmaradásához orvosai kevés reményt fűznek.

— **Inasok egymás közt.** Két inasgyerek, Dobó Károly és Balázs Ferencz nagy lármával indultak az iskolából hazafelé. A kollegium előtt Dobó meglökte a czimboráját, mire Balázs egy öklütéssel felelt. Csakhamar a földön hemperegtek s alaposan kezdték gyomrozni egymást. A viaskodásban Dobó kést rántott elő s azt többször megmártogatta Balásznak a jobb karjában. Az összeszürkált inast a kórházba vitték, míg Dobót a rendőrség vette gondozása alá.

— **A rendőrség halottja.** A mezőrendőrség buzgó és szorgalmas tisztviselője, Dragota Sándor mezőrendőrbiztos tegnap hirtelen elhunyt. Dragota jó módú, előkelő családból származott s valamikor ő is rendezett anyagi viszonyok között élt. Temetéséről a rendőrség gondoskodik a nyugdíjalapból. Hivatalát Vársárhelyi István mezőrendőrségi tollnok vette át.

— **A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre,** ápril. hó 15-én hétfőn a „Bika“ szaloda disztermében Rácz Károly zenekara közreműködése mellett zártkörű dalestélyt rendez. Műsor: 1. „Öseink emléke“ Huber-tól. 2. „Hofi bucsuja“ Heim-től. 4. „Népdal egyveleg“ Zimay-tól. 5. „Roue“ tréfás négyes, Rácz K. és zenekara kísérete mellett Szentirmay-tól. 5. „Népdal egyveleg“ Góll-tól. Belépti díj személyenként 1 frt. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ órákor. Pártoló tagok a mult évi szabadjegyeiket még a dalestélyen használhatják. Új pártoló tagnak jelentkezhetni este a pénztárnál. A meghívó kívánatra előmutatandó.

— **Morfium mérgezés. P.-Ladányból** irják, hogy ott dr. Bleyer Miksa p.-ladányi helyettes kórorvos morfium mérgezésben meghalt. — Az orvos ugyanis morfium befecskendezéseket szokott magán végezni; ez alkalommal is azt tette. Délután 1 órákor bezárkózott s aztán alkonyatig csend volt a szobájában. Öt óra tájban erős csuklások hallatszottak ki az utcára szobájából, mik az arra menőket figyelemessé tévén, miután családja a városból távol volt s csak maga volt otthon a betört ablakon keresztül behatoltak hozzá. Ott feküdt az ágyon hidegen, megdermedve, előtte az asztalon 2 morfiumos üveg üresen. A gyorsan előhívott másik orvos megette az élesztési kísérleteket, de mind hiába; a rémitő adag morfium már megette a magát. E veszedelmes anyagnak ily szerfölötti mértékben való adagolása egyébiránt meg azt a gyanút is alkalmas volna felkeltetni, hogy a boldogtalan — a mint széltire beszél is — talán szándékosan ölte el magát, de erre semmi oka sem lehetett. — Nejével, ki két fiával a zsidó húsvéti ünnepekre szüleirez utazott, táviratilag tudatták e szomorú eseményt.

— **A reáliskola hangversenye.** A debreczeni állami főreáliskola i. j. usága e hó 27-én a „Margit“ fürdőben hangversenyt rendez, melyre a következő meghívót bocsátotta ki: „Meghívó a debreczeni állami főreáliskola felsőbb tanulóifjúsága által f. 1895. évi április hó 27-én a Margit fürdő disztermében részben segélyegylete, részben zeneegylete javára rendezendő zártkörű táncmulatsággal egybekötött hangversenyre. Harmath Gergely, a segélyegylet felügyelő tanára. Zimmermann Gyula, az ének- és zenekar vezető tanára. Dr. Kardos Albert, az önk. kör vezető tanára. A rendezőség tagjai: Bernhárth Sándor, Bisothka Gábor, Falk Ric-

hárd, Fischer Béla, Kapros József, Kohn Béla, Komlóssy Imre, Krisztiáni Sándor, Leichtmann Imre, Liszauer Ernő, Nádasdi Dezső, Reismann Bernáth, Schwarz Hugó, M. Sargóth Aladár, M. Sargóth Jenő, Weisz Jenő. Kezdeté este 7 órákor. Személyjegy 1 frt. Családjegy (4 személyre) 3 frt. állóhely 50 kr. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk s hirtapilag nyugtázunk. Jegyek előre válthatók: Szentkirályi Tivadar és Gyürky S. urak üzletében és este a pénztárnál. — A hangverseny műsora a következő: I. rész. 1. Abt: Vándordal, előadja az ifjúsági énekkar. 2. C. Franke: Ábránd, előadja az ifjúsági zenekar. 3. Kiss József: Jehova, szavalja Kapros József. 4. Hegedű-solo: a) Friedmann J.: Andante. b) Popper D. Tündértánc. c) *** Magyar ábránd. Előadja Friedmann József nr, zenedei hegedűtanár, zongorán kíséri Szilágyi Sándor ur. 5. Harmath Jenő: Falun, monolog, előadja Dóczy Iona kisasszony. 6. Egyveleg magyar népdalokból, előadja az ifjúsági énekkar. II. rész. 1. Quartett. a) Fiala J. Serenade. b) Saró H. Téli regé. Előadják: Schwarz J. (I. heg.), Lusztig M. (II. heg.) Kohn B. (viola), Braun Gy. (celló). 2. Proch: A vak hegedűs, magánének (alt), előadja Kohn Ida kisasszony, kísérik: Friedmann J. ur hegedűs és Szilágyi S. ur zongorán. 3. Emile Guirard: A légy, monolog, előadja Krisztiáni Sándor. 4. Haydn: Quartett. Előadják: Friedmann J. (I. heg.), Pálffy J. (II. heg.), Zimmermann Gy. (viola), Mácsay S. (celló) urak. 5. Thorn K.: Kérdeztem a rózsát..., előadja az ifjúsági énekkar. 6. Schreiner: Egyveleg, előadja az ifjúsági zenekar.

— **Egy főhadnagy balesete.** Nagy részvétet keltett a városban az a hír, hogy Benkő Sándor honvédhuszárfőhadnagyot lovaglás közben súlyos baleset érte. A ló megbokrosodva, ledobta magáról a főhadnagyot, aki a kemény aszfalt-járdára esett. Mint értesülünk a főhadnagy állapotában eddig nem állott be kedvezőbb fordulat.

— **Öngyilkos idegenben.** Egy debreczeni fiatal ember öngyilkosságát tudatják Bécsből. Jurics Béla a neve s csak nemrégiben távozott Debreczenből, hol nagy ismeretsége van. A hír szerint egy bécsi vendégfogadóban golyót röpített az agyába. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Leégett hentesboltok.** Nagy veszedelemben forgott tegnap Nánás városa. Mint levelezőnk írja, tegnap csaknem egész nap északi erős szél fújt s ilyen veszedelmes időjárás mellett tűz támadt a déli órákban a piac déli részén elvonuló hentes-boltok során. E boltok deszkából épültek szorosan egymás mellé. Köztük állott egy kávéház, mely üzletet a rendőrség tűzveszélyes volta daczára engedélyezte. E kávéház gyuladt ki tegnap és pár perc múlva lángokban állott a hentesbódék hosszú sora. Csak a gyorsan érkezett segélyegylet akadályozta meg a tűz tovább terjedését a régi városházi épületre. De a kár így is jelentékeny. — A bódékban nagy mennyiségű hus és szalonna volt összehalmozva, mely megsemmisült. A hentesek kára annál nagyobb, mivel ott tartott üzleti könyveik, a hitelezők névsorát tartalmazó jegyzeteik is elégték. Csak három boltot sikerült úgy-ahogy megmenteni. A többi tiz üzlethelyiség porrá égett.

— **A bárándi jegyző balesete.** Báránd község közszeretben álló jegyzőjét, Futó Józsefet súlyos baleset érte. Vasárnap délután a vasuti állomásnál lovai megbokrosodtak s elragadták a kocsit, a melyen a jegyzőn kívül Nadányi Miklós nagybirtokos és fia ültek még. A kocsi az ut mellett levő mély árokba borult. Futó József látva a bajt, kiugrott a kocsiból, azonban oly szerencsétlenül, hogy a kocsi eltörte a lábát. Nadányi Miklósnak és fiának nem történt semmi bajuk.

— **Ölél akar.** Sok baja, vesződsége van a rendőrségnek Szentkuthy Árpáddal, ki lopásért, betörésért és egyéb zsványságokért sok időt ült börtönben, fegyházban. Veszekedő, rosz természetű ember s ezért a felesége el is hagyta. Szentkuthy Árpád bosszút forralt a felesége ellen s számtalanszor fenyegetődzött, hogy megöli. Tegnap egy hatalmas bunkóshotot vett a kezébe s elhatározott szándékkal indult meg a felesége lakása felé. Bezörgetett s mikor az asszony kilépett a küszöbön, torkon ragadta.

— Jöjj vissza!
— Nem megyek!
— Jó dolgod lesz ezentul! Szeretni foglak!

— Nem megyek!
E pillanatban Szentkuthy lesujtott a farkósbottal a felesége fejére. A csapások megismétlődtek s a gyöngé, védtelen asszony vértől boritva bukott a földre.

Segélykiáltásaira csakhamar előkerült Lengyel Józsefné, a ki könyörgésre fogta a dolgot a durvalelkű férj előtt.

— Hallgass, mert megöllek!
Az asszony tovább rimánkodott, mire a megvadult ember őt is ütlegelni kezdte. Hatalmas csapásokkal verte le a lábáról s veszélyes sérüléseket ejtett rajta. A bestia embert csak nagynehezen sikerült megfékezni az összecsdült szomszedságnak.

Szentkuthy Árpád valamikor tisztességes, becsületes életmódot folytatott s kedvelt alakja volt az ifjúságnak. Egyszer aztán letért az egyenes utról s rohant lefelé a lejtőn az elzüllesig. A rendőrség fekete könyvében számtalanszor előfordul a neve s közben tizenöt esztendeig ült, Illaván.

Átadják megint a törvényszéknek.
— **Halottas ház építése.** A város ideiglenes halottas házat épített külterületekről beszállított hullák számára a várad-utcai református temetőben. A tanács Pataki Sándor és Szendrei Sándor társvállalkozókra bízta az építést, kik a 3735 frt 95 kr-ra előirányzott költségből 13.25%-ot engedtek s így az építést 3240 frt 94 kr-ért vállalták fel.

— **Kié? Egy harmadféléves apró emberkét** találtak az utcán a rendőrök. Tipegett czéltalanul ide-oda, sirdogált s az apját kereste. Barna kis ruha, fűzős czipő volt rajta. Szülei az ajtó utca 856 sz. a. házban megtalálhatják, jószívű emberek gondjai alatt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnaink, jóbarátaink és ismerőseink, kik felejtethetetlen elhunyt kis fiunknak, Gyulának, vasárnap végbement végtisztességtételén megjelenésükkel bánatunkat enyhítették, fogadják ez uton is szívből jövő köszönetünket. Debreczen, 1895. ápr. 9. Biczó Gyula és neje.

Táviratok.

A tapolezai választás.

Budapest, ápril. 10. (A „Deb. Ell.“ er. táv. Ér. d. u. 3 ó.) A választás rendkívüli nagy izgalmak között vette kezdetét. A környék falvaiban véres verekedések történeek. — A kormánypárt választóit kövekkel megdobálták, a birót pedig elpáholták. Bevonulás közben a kormánypárt választóit az ellenzék emberei föltartóztatják. A katonaságot megerősítették. A bizalmi férfiak folytonosan akadékoskodnak, a mi a választást hosszadalmassá teszi. Vörös államtitkár 70, Kossuth 29 szavazatot kapott a szavazás első óráiban. A Kossuth-párt emberei kétségbe vannak esve s nagy erőt fejtenek ki a szavazatok toborzásában.

Elhunyt püspök.

Budapest, április 10. (A „Debr. Ell.“ ered. táv. Ér. d. u. 3 $\frac{1}{4}$ órákor). Schopper roznói püspök ma 79 éves korában Rozsnyón meghalt.

Életrajzi adatait a következőkben adjuk. Schopper György, roznói r. k. püspök, s főrendiház tagja, szül. 1819. márczius 19-én Budapesten. Felsőbb tanulmányait Bécsben és Budapesten végezve, hit és bölcsészettudor, 1855—68. budapesti egyetemi tanár, — ez idő alatt tanulmányutat tett Európában, 1868. esztergomi kanonok, 1870. bécsi Pazmaneum igazgatója, 1872. roznói püspök. 1891. titk. tanácsos. Egyházi és egyházipolitikai műveket írt.

Francia lap Debreczenről.

A „Debr. Regg. Ujság“-nak egyik olvasottabb párizsi folyóirat egy számát küldték be, amelyben „De la Bretonne“ aláírással cikksorozat folyik s abban az író keleti utazásáról számol be. Két-három fejezetet szentel az író Magyarországnak, még pedig jól és szembetűnő fordítások nélkül megírt fejezeteket.

Elvetődött „De la Bretonne“ ur Debreczenbe is, csak hogy — amint sajnálkozva írja — nem éppen jó időben, mert az ősz előre haladt és hiába beszéltek előtte a nagy magyar pusztáról, a Hortobágyról, mert ily körülmények között nem látta czélszerűnek a természet hervatag bájainak fölkeresését, levén abban is bizonyos, hogy a magyar puszták főképp a „Fata Morgana“, vagy amint — szerző szerint — a magyarok nevezik, a „Deliblat“ ilyenkor szintén nem üzi már föllegi játékaikat.

Másfél napon át volt Debreczenben, a hol a várost megtekintette és úgy találta, hogy a keleten egy vidéki városban sem talált annyi kulturát, oly szembeszökő igyekezetet, mint Debreczenben, nem beszélve — ugymond — a németek által lakott városokról, melyeknek lakossága már magával hozta Magyarországra a városiaság érzékét.

Tudomása lévén arról, hogy Debreczen a hazai kalvinizmus főhelye, azt a refleksiót kockáztatja meg az író, hogy a kalvinizmus a magyar, a lutheranizmus pedig inkább a tót és német ajku vidékeken terjedt el inkább, ez a körülmény is jele annak hogy „a magyarság szívesebben fogadja be, a mihez Franciaország közvetítésével jut, mint a mi — írja — német ajándék.“ De la Bretonne el-elkalandozott a városban, elragadtattással szólott a nagyerdőről, a Csokonai-szoborban némi „francia esprit“ tünt szemébe és jól érzékkel, de sajnos az előzményeket nem ősmerve jegyezte meg a nagyerdő felésétálgatva, hogy az oda vezető fasor szinte gyerekes és abból, hogy a városból nem vezet kifelé és sudarakból álló allé, szinte arra következtet, hogy Debreczen még mindig ujdonsült város.

Látta volna csak az elpusztított gyönyörű fákat!

Sétáközben megnézte a francia ur a színlapot s azon a Sardou nevet pillantotta meg, a mi- ben ismét francia felhevüléssel, ismét a francia-magyar rokonszenv theoriáját találta fenn, megjegyezve, hogy imé az egyik templomban Calvin, a Thália-templomban pedig Sardou hirdetik az eszmét.

A színház azonban az, a melynek kapcsán a legkeményebb kritikát juttatja közönségünknek. Debreczenben — írja a szerző — a színházi bon tonnak még azon a „primitív“ fokán van a közönség, hogy még egyes páholyokban is, a környezet jogait tekintetbe nem vevő hangos beszélgetést folytatnak, sőt akadnak, a kit beleszólanak a darab szövegébe.

Tucztatjával ülnek ebben a csinos színházban a Calinot urak. (A „Figaro“ peleskei nótárius-féle alakja. Rv. v.)

Még azon este elutazott Debreczenből és vasutra ült, nem mulasztván el annak kiemelését, hogy a M. A. V. vonalai olcsóság, dísz és kényelem tekintetében első helyen állanak egész Európában.

A nápolyi öböl és Pompéji.

— Sinka Sándor tanár felolvasása. —

(Folytatás.)

Viszont virágzó gladiator életre mutat a nagy színház mellett levő gladiator iskola, melyhez a háromszögű forumról 36 lépcső képezi az egyedüli lejáratot. Az egész egy hosszú és széles oszlopos folyosóval körüszett nyílt udvar, a folyosókon belől két emeleten nagy részt már romban heverő sötét cellák voltak a bajvivők hálósobái. Egyik helyiségben az épen maradt tüzhelyről a konyhára ismerünk, melyhez közel egy szegletben két gladiator csontváza mellett bilincsekre letek, melyekkel alkalmasint a pusztulás napján a szerencsétlenek büntetve valának.

A nyilvános és szórakozó helyiségek közé számíthatók a közfürdők is, melyek közül három találtak eddig Pompejiben. Különösen említésre méltó az u. n. Thermae stabianae, a stabiaei uton fekvő fürdő, melynek földött oszlopcsarnokos, szobrokkal díszített, tágas játszó és testgyakorlótere a mi társasköri és kaszinói helyiségeinket pótolta s még ma is kellemes hatást gyakorol a látogatóra, Fürdés előtt és utána itt beszélgették meg a napi híreket; itt olvasták fel az irodalom újabb termékeit; egyik oldalon labdázás és testgyakorlat, a másikon koczkajáték folyt. — A fürdő mindkét nem számára külön fel volt szerelve öltöző termekkel, melyekben ma is láthatók a ruhaszekrények, hideg, langyos, meleg, gőz- és izzasztó fürdőkkel, valamint uszodával úgy, hogy hazánk vidéki városaiban hozzá hasonlót nem igen találunk.

Fentebb már czéloztunk arra, hogy Pompéji tulnyomóan kereskedő és iparos város volt. A forumon állt egy pompás árucarnoka, hol mindentéle élelmi cikket a nap bármely órájában kaphatott a pompéji polgár s e tekintetben épen 19 századdal előzte meg az eltemetett város felvilágosult korunk szabad királyi városait. — De még inkább elképzeltjük élénk üzleti életét, ha szűk és kényelmetlen utcáin fel s alá járunk. Az utcák tulnyomó része bolttal, műhelyvel s más üzleti helyiséggel van zsufolyva. Itt borbély műhelyre bukkanunk, ott ékszerárás boltjába lépünk; emitt egy termopolioba tekintünk be, hol meleg italokat árultak. de az edényeket és ivócsészéket máig ott feledték; amott sütőműhelyben állunk meg kézi őrlemalmok mellett, melyeket rabszolgák hajtottak; benézünk a kemenczébe, mely előtt kenyérsütő eszközöket leltek, s a kis kamarába, hol 87 darab egész kenyér volt raktáron, melyek ma a nápolyi muzeumban láthatók. Majd egy ma a nápolyi muzeumban látható (tullonica) nyitnak fel előttünk, melyben a mosó, taposó és szárító készülékek teljes egészben állanak, mintha a hófehér tógák tisztítását most végezték volna rajtuk; a helyben maradt vízvezetési csapokat csak a rozsdá akadályozza működésközlésben. A mozaik küszöbön „Salve“ Isten hozott felirat üdvözlő bennünket s odabenn megtudjuk, hogy Titus Babunius gyárában járunk.

Az 81-iki ásatások a 12 istenről nevezett utcában szintén egy gyárféle telepet hoztak felszínre. Ez év szeptemberében ugyanis az utca egyik házában találtak egy óriási nagy megperzselt ládát, melyben 80 egymás mellett álló finom égetett agyagcsészé és egy pompás anetiumi tál volt becsomagolva. A csészék különféle alakokkal, arabcsézkekkel, virágokkal és domborművekkel valának díszítve s mindnyáján Of. Mozuv betűkkel hibetöleg a gyáros czimere áll. (Officium Mosuv.) — Hogy itt gyárthatták e csinos munkákat, annál valószínűbb, mert ugyanitt nagy mennyiségű veres lagyagport találtak, melyből a nevezett csészék is készítte vanuak. E drága lelet most szintén a nápolyi muzeumban van a szintén itt talált égetett faszénnel együtt, melyről eddig azt hitték, hogy a régiek előtt mint tüzelő anyag nem volt ismeretes. — Meglepőnek találjuk a sok korcsmát és kisebb szállókat; különösen a szegényebb városrészekben találunk lépten-nyomon olyan kis boltokra, melyekben ma is helyökön állnak a bort, olajat és egyéb folyadékokat tartalmazó kisebb-nagyobb korsók, amphorák és más agyagedények.

(Folyt. köv.)

Vegyes hir.

* Öngyilkos százados. Nyiregyházi tudósítónk jelenti, hogy Horváth Mihály honvédszázados vasárnap délelőtt, valószínűleg pillanatnyi elmezavarban, agyonlőtte magát. A körülbelül hetven éves századosnak nyugdíjba kellett volna rövid idő alatt mennie. Fel is szólították erre és ez a felhívás zavarta meg a különben is erősen megtámadott egészségu ember elméjét. Horváthnak igen szép mutja van. Tévékeny részt vett a szabadságharcban, azután Egyiptomba emigrált s csak sokára jött vissza, amikor is a magyar kir. honvédség kötelékébe lépett. Mindenki tisztelte és szerette, mint pon-

tos és lelkiismeretes katonát s így öngyilkossága mindenfelé nagy részvétet keltett. — Özvegye és három leánya gyászolja a szerencsétlen véget ért századost.

Goldmár király.

— Regény. —

Írta: Sz. Buday Etel.

Folytatás.

O. mint gyötrött a vágy, tulszárnyaluj a mindenségen, fel a magasba, hol nincs lélek és lélek közt különbség, hol nemzeti, vallási egyenlenség nem létezik. Hol a jó és a jó közt nincs kivétel, meg van az egyenlőség . . . . . Nincs rang fokozat, születés különbség. Szé- lyemben bibor alatt, avagy kunyhóban szalmán születni, mindegy az Isten előtt. — Egy az Isten! az igazságos Mindenható, ki mindnyájunkat, szeretve megkülömböztetés nélkül egyenlően gyermekeinek tart és jóságos Istenünk marad, egyedül egy személybe bármely vallás felekezethez is tartozunk.

A nap alá hanyatlott a tova húzódo hegy- lánczok megett utolsó sugaraival, bearanyozva biboros ragyogással a hófedte csucs szegélyeit. Én én, a természet e megszokott játékában, mely rejtekéből ki nem jöve hagyja a földteke tulodára alá merülni a világosságot terjesztő, melegt kisugárzó csodás égítést: a napot, én ebbe is az Isten hatalmának végtelen nagyságát láttam és lelkem egy fohászban Istenhez szállt.

Lassanként az est homálya átlátszó szürke párázatként terült a vidékre, melyből mint sötét tömeg váltak ki a hegyóriások, mintegy igyeke- kezve menekülni az éj elől, sebesen húzódtak hátra, míg én gyorsan jutottam előre, magam megett hagyva a megszakadt hegylánczolatot és az új tájék, fehér mezében csodás bájos látvány- ként terült előmbe, bevilágítva a tele hold által, mely a szétszórt hegycsoport közül tünt elő, feltünt varázs fényével a lábaink alatt fekvő mély völgyet, hol hegyektől fél körben övedzett kicsiny falucska bátoggal fedett tem- piomtornya ragyogott, békét, megértést, Isten oltalmát, szeretetét hirdette.

Közeljutva a czélhoz, mert e kis falucska volt czélomnak határa, könnyebbülten sőhajték fel, de alig éntem rá efelett elmélkedni s már mint mesebeli sárkány által elragadt jutottam alá a völgybe, magam előtt láttam futni saját gőz- mozdonyunkat, tüzsikrákat hányva, sötét párá- t fujva, kavaragni tova, mintha nem is hozzánk tartozott volna, hanem csak bujdosdit játszva csalogatott volna maga után le a völgybe bennünket.

Távol a falutól állt meg a vonat, nagy fáktól körülvett kis indóház előtt. Nem taga- dom, midőn czélhoz értem elszorult szívvel, elfogodva léptem ki a peronra és nézegettem, keres-e engem valaki; de fürkésző tekintetem nem birt egy öreg asszonyon kívül mást fel- találni, ki pedig nem engem látszott várni, mivel egy térfőtől bucsuzott ki a tova menő vonatra szállt fel.

Az öreg nő szeméit törülgetve, szomoruan tekintett a tova rohanó vonat után, én meg tétovázva tipegtem ide-tova nem tudva, hogy mit tegyek.

A tér hamar kiürült, mivel az egye- dül kiszálló utas én voltam. A hivatali közegek eltávoztak így magunkra maradtunk az öreg parasztnővel, ki észrevéve engem erős bíráló megtekintés után, így szólt meg, „ugyan kérem, ha nem sértem kérdésem- mel, merre, hová készül menni a kisasszony? Talán a rektorékhöz vagy a papékhöz a falu- ba . . . Mert hát kérem! azt nem tanácslom, hogy így éj idején, csak ugy magányosan menjék a faluba. Biz Isten, nem tanácsos a kutyák miatt: mert azok a dögök, ki nem állhatják az uri népet! De ha nem derogál elfogadnia kisérőül ilyen magam forma szegény asszonyt, ugy szivesen bekisérem, hisz ugyis a faluba megyek.

Tehát mint egyedülünk, kihez tanácsért fordultam, elmondtam az öregnek, hogy a kastélyba kell mennem és kérdeztem, ha nem

vár e rám fogat, az uraság részéről. — De mintha valami nagy talányt adtam volna fel az öregnek megfejtés végett oly töprengően nézett rám és megcsóválva hitetlenül fejté igy dörmögött „bát a kastélyba készülni menni? Na, ez aztán a csoda! Hisz oda soha nem jár vendég méltóságos kisasszony!

— Nem is vendéggént megyek én, hanem a meghívott új nevelőnő vagyok — adtam tudtára, mi becsem némileg alá szállítva, egy pár pillanatnyi fürkésző tekintet után, ily válasza készítette:

— Jaj édes galambom! Hisz maga is még valóságos gyermek, hát azután hogy lesz egy másik gyermeknek a tanítónéja. Óh Isten csodája! hogy ily fiatalon kieresztették a nagy világra. Hisz még az ilyen kis csibének, anyja védő szárnya alatt volna a helye.

Sopánkodott eként az öreg, kit csakis azzal tudtam megnyugtatói, hogy nem vagyok én már gyermek, hanem tizenhétéves leány.

Azután sürgettem, tudassa, miként juthatnék leggyorsabban a kastélyba, honnan még hogy elémbe sem küldtek, valóban kellemtelenül érintett.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1895. április 10 én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	123.50	124.—
" vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	126.—	127.—	
" koronajárdék 4%	—	99.25	99.75
" regále váltási kötvény 4 1/2%	101.—	102.—	
Osztrák aranyjárdék 4%	—	123.25	123.75
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	101.50	102.—
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	152.—	153.—	

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	461.75	462.25
Osztrák hitelbank részvény	—	404.40	404.60
Magyaripar- és kereskedelmi bank részv.	125.50	127.—	

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	131.50	132.50
" " 3%-os	109.25	109.75
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	118.50	119.50
Nagyar vöröskereszt sorsjegy	11.50	12.—
Osztrák " " "	17.50	18.—
Olasz " " "	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	8.25	8.75
Jó-szív " " "	3.10	3.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	5.70	5.80
20 márkás arany	—	11.94	11.98
20 frankos arany	—	6.67	6.71
1 Sav-reigns	—	12.34	12.38

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr“ részére.

Budapest, április 9.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma gyengén kínáltak a vételkedv szintén gyenge volt, s az irányzat elenyhült, alig kelt el pár ezer mm. 5 krral olcsóbb árakon.

Határidő-üzlet. Amerikából érkezett lanyhább jegyzésekre nálunk változatlan árfolyamon indult az üzlet buzában, s tekintettel az igen gyenge üzletmenetre zárlatig 2—2 krral lanyhább lett. Tengeri 2 krral lanyhábban indult s igen gyenge vásárlási kedv mellett ugy zárni is. Zab és rozs közepes forgalom mellett változatlanok.

Zárlat 1 óra:

B u z a	márcz. ápr.-ra 1895	6.88—6.89
"	május-juniusra 1895	6.73—6.74
"	szept.-októ-berre 1895	7.01—7.03
R o z s	márcz.-ápr.-ra 1895	5.85—5.87
"	szeptem. okt.-re 1895	—
Tengeri	máj.-jun.-ra 1895	6.51—6.52
"	jul. augusztusra 1895	6.56—6.58
Z a b	márcz.-ápr.-ra 1895	6.58—6.60
Repeze	aug.-szept. 1895	10.45

Zárlat 4 óra:

B u z a	márcz.-ápr.-ra 1895	6.89—6.90
"	május-jun.-ra 1895	6.72—6.74
"	szept.-okt. 1895	7.—7.02
R o z s	márcz.-ápr.-ra 1895	5.83—5.85
"	szept.-okt.-re 1895	6.10—6.12
Tengeri	máj.-junra 1895	6.51—6.53
"	jul.-auguszt.-ra 1895	6.57—6.59
Z a b	márcz.-ápr.-ra 1895	6.58—6.60
Repeze	aug.-szeptre 1895	10.50—

Kőbányai sertés vásár.

Ápril hó 9. Hizott sertés árak: 1 Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint 400klgramm feletti súlyban) 45. krtól 46. krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 45.50 46.50 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 48—49 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 46—47 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő súlyban 46 krtól 47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kl. feletti súlyban) 45 1/2—46. krig. Közép (páronkint 220—280 klgrig tej. súlyban) 45—45 1/2 krig. Könnyű (páronkint 220 kl. terjedő súlyban) 45 krtól 46 krig

Szerkesztői posta.

A fogoly. Verse sok kifogás alá esik. Nincs benne gondolat, rythmus, kidolgozása sivár és pongyola. Aztán mi akar ez lenni:

S hogy a világból mit se lásson,
Vas feketélik a szük nyíláson.
Szemét t i o k b a n rajta hordja
A porkoláb s örök csoportja.

Ne írjon ön verseket, vagy ha ír is, ne küldje azokat nekünk.

Camilla. Ön a „Tihanyi eho“ szövegére kíváncsi. Itt adjuk belőle a következő két legszebb versszakot:

Oh Tihanynak riadó leánya,
Szállj ki szent hegyed közül.
Im', kit a sors eddig annyit hánya
Partod ellenében ül.
Itt a holdnak halvány fényén,
Jajgat és sir elpusztult reményén
Egy magános árva szív,

Kik bu.-bajt nem szenvednek,
A boldogság karjain,
Vigadoznak a kies Fűrednek
Kut fején és partjain,
Addig én itt sirva sírok,
És te nympa, a mit én nem bírok
Verd ki zengő bérczeden.

Kiadó és laptulajdonos:

„Oskonai“ nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**
Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkészletekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Női ruhák
a legdivatosabb kivitelben készítettnek
Kunz József és Társa cég
női divatru osztyályaiban.
Gyász ruhák 6 óra alatt.
Tavaszi és nyári ujdonságok és különleges egyes ruhákra való szövetek raktárra érkeztek.

A világ legjobb fénymáza!
FERNOLENDT
fénymáz.

Cs. k. szabad. gyár. Alapított 1835
Bécsben

A ki lábbelijét fekete színűvé, fényessé és tartóssá akarja tenni, az vegye csak a Fernolendt fénymáz.
Mindenütt kapható!

A sok értéktelen utánzat kikerülése végett kérem névaláírásomra vigyázn!

St. Fernolendt.

Arany érem Pécs 1888.
Kárpáti mellszörp
köhögés ellen
mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr. egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszerárakban.
(Telefon hálózat 5-ik szám.)

KIADÓ LAK.

Kiscsapó-uteza 388-dik sz. alatti háznál az utcai lak, mely tartalmaz 2 utcai, 3 udvari és előszobát, kettős konyhát és kettős piacztét stb. f. évi május hó 1-től kiadó.

Nagy Ferencz
bank igazgató.

Férfi-, fiu- s gyermekruhá-
vásárlók figyelmébe ajánljuk

az 1845-ben alapított,
országszerte jó hírnévnek örvendő

NEUMANN M.

budapest-bécsi céget,

DEBRECZEN, FÖTÉR.
a magy. kir. postával szemben.

Ezen raktár fel van halmozva saját, csakis szolid készítményekkel, a legfinomabbtól kezdve a legolcsóbb minőségig.

Az üzletház elvei: lelkiismeretes kiszolgálás, szigorúan megállapított és minden darabon feltüntetett árak.

Négyszáz mázsa kitünő
minőségű

gyepszéna
és 150 mázsa

lóhere széna

jutányos áron eladó,
esetleg helyben is felétethető.

Értekezhetni vagy levélbeni felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Strobenz Péter

földbirtokos,

Ér-Endréd, Szalmármegye.

Pályázati hirdetmény.

Balmaz-Ujváros nagyközségben egy állandó menedékházi vezetőnöi állás pályázat utján betöltetik.

Javadalmazás:

- 240 frt készpénz a községi pénztárból havi részletekben,
- egy szobából és konyhából álló lakás melléképületekkel s kerttel.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények f. hó 20-ig B.-Ujváros község állandó menedékházi felügyelőbizottságának elnökéhez tiszt. Hoffman Dávid ref. lelkész urhoz adandók be; a választás f. hó 21-én fog megejtetni.

B. Ujváros, 1895. ápril 5.

Kaszás József
főjegyző.

Györfi István
fő író.

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK

a Barella P. F. W.-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. kitüntetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Magdeburgban 1893. Chicagóban 1893.
Kiváló eredménnyel használták mindennemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörce, gyomorsav, égés, úgyzintén vese- és hólyagbajoknál; megszüntet azonnal mindennemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin S. W. P. F. W. BARELLA

Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár Budapest: **Török József** gyógy-
szertárában, király-utca.

CACAOVERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.
CSOKOLADÉK
vanillával vagy anélkül mérsékelt áron.
HARTWIG & VOGEL
BODENBACH
ELISMERT KITÜNŐ MINŐSÉGEK
Mindenütt kaphatók

Csődalatti
VÉGKIÁRULÁS
Babolchay Béla fűszerüzletében
Kenyér-piac.

Örökös tavasz!

Van szerencsém a nagyérdemű virágkedvelő közönségnek becses figyelmébe ajánlani, hogy minden nap van sok szép friss nyitásu jáczint, Cyelamen és stb. mag- és virágüzletemben kaphatók olcsó árban.

Szinte menyasszonyi, nyoszolyólányi, névnapi és asztali csokrok, továbbá élővirág koszorúk, minden legszebb kivitelben és dusan ellátott virággal olcsó árban készítek, csomagolásra nagy gond fordítatik.

Arjegyzékek mindenhová bérmentve küldetik.

Konyhakerti és virágmagvakkal, friss termésű, legjelesebb és legbiztosabb fajokkal van üzletem ellátva és mély tisztelettel felkérem nagyrabecstilt bizalmával szerencsétlenni és megrendelések által jó minőségről meggyőződést szerezni vagyok

teljes tisztelettel

Paczelt János.

Takarmánynak.

Vetni való bükköny, zab, oberndorfi répa, lóhere, luczerna és muhar magot

a legolcsóbb árban ajánl

Kohn Henrik fűszerkereskedése

DEBRECZEN, ROZSATER 12.